

По-раншнитѣ наши изслѣдвания съдѣржатъ поразителни факти, че на Берлинския конгресъ, Русия бѣ повикана като подсѫдима. Прѣди обаче да бѫде поставена да отговаря прѣдъ конгреса за своето велико дѣло въ Санъ-Стефано, Великитѣ Сили, па и малкитѣ заинтересовани държавици се помъжчили, и въ това до нѣйде успѣли, да изтръгнатъ отъ руското правителство ангажменти, които прѣдварително рѣшили каква ще бѫде сѫдбата на нашето цѣлокупно отечество.

Странно впечатление прави на прѣвъ погледъ поведението на Великитѣ Сили слѣдъ Одринското примирие. Но когато се вдълбочи въ изучвания на миналото и въ критика на събитията, които съставляватъ историята на източния въпросъ, това поведение се явява като естественъ резултатъ отъ тѣхната политика. За врѣмето, което ни занимава, Силитѣ показаха голъма заинтересованостъ. Едни отъ тѣхъ изказаха „претенций“, че били изоставени на заденъ планъ въ разпрѣдѣлението на „облагитѣ“, които Русия „раздавала“ съ Санъ-Стефанския договоръ; други изказали „намѣренията“ си да защитятъ „онеправданитѣ“ отъ тоя договоръ, а трети пъкъ изтъквали своятъ интереси и заявявали, че тѣ сѫ готови и кръвъ да пролѣтятъ, ако тия тѣхни интереси не бѫдатъ спазени.

Тѣ ние виждаме Австро-Унгария да се яви въ когреса съ Райцадската конвенция; Англия съ съглашенietо отъ 18-30 май, безъ разбира се да се смѣта англо-турската конвенция отъ 4 юни (н. с.) която стана известна едва къмъ края на конгреса. Франция заявила, че ще се придѣржа въ политиката на „резервата,“ която тя формулирала по рано. Прусия, въ лицето на своя прѣдставител, Бисмаркъ, заявила, че ще изпълни ролята на „*honnête courtier*“, и ще играе по този начинъ по мирителна роля между най-заинтересованитѣ Сили.

Такава, обаче, не била истинската политика на Германия.

Тя мечтаяла да проникне нейната политика на Изтокъ, на Балканския Полуостровъ и въ Мала-Азия; да закрѣпи своята хегемония въ Европа и да накара Силитѣ да признаятъ нейната първенствующа роля въ свѣтската политика; да отклони старата си съперница въ герман-